

درجه بندی سازی عنصر روانی در قتل

«نظریه ای ملهم از منطق فازی»

تألیف:

دکتر محمد نبی پور

استادیار دانشگاه غیر انتفاعی شمال

با مقدمه ای از:

استاد دکتر حسین میر محمد صادقی

مجمع علمی و فرهنگی مجد

عنوان و نام پدیدآور : درجه‌بندی کردن عنصر روانی در قتل (نظریه‌ای ملهم از منطق فازی)
 تألیف: محمد نبی پور
 مشخصات نشر : تهران: مجد، ۱۳۹۴.
 شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۱۹۳-۳۷۰-۷
 وضعیت فهرست نویسی : فنیای مختصر
 یادداشت : فهرست نویسی کامل این اثر در نشانی: <http://opac.nlai.ir> قابل دسترسی است
 یادداشت : کتابنامه.
 شماره کتابشناسی ملی : ۲۸۳۴۸۸۸

هرگونه تکثیر کامل یا قسمتی از کتاب بدون اجازه پدیدآورنده، یا ناشر خلاف قانون، شرع و اخلاق است.
 موارد تخلف را به دفتر مرکزی «مجد» گزارش فرمایید.

درجه بندی سازی عنصر روانی در قتل

«نظریه ای ملهم از منطق فازی»

تألیف: دکتر محمد نبی پور

انتشارات مجد

چاپ اول : ۱۳۹۴ تعداد: ۵۰۰ نسخه

حق چاپ محفوظ و منحصر «مجد» است.

دفتر مرکزی:

تهران، خیابان ۱۲ فروردین، تقاطع خیابان وحید نظری، پلاک ۱۰۸

تلفن و دورنگار: ۶۶۴۹۵۰۳۴ - ۶۶۴۰۹۴۲۲ - ۶۶۹۶۳۳۸۶

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۱۹۳-۳۷۰-۷

ISBN: 978-600-193-370-7

شعبه فروردین: خیابان ۱۲ فروردین، مقابل تمزیرات، پلاک ۲۸۳، طبقه دوم تلفن: ۶۶۴۹۰۹۹۸

شعبه اردیبهشت: خیابان اردیبهشت (متری جاوید)، تقاطع شهدای ژاندارمری، پلاک ۵۷ تلفن: ۶۶۴۸۱۷۴

شعبه یزد: خیابان فرخی یزدی، مجتمع تجاری شقایق، طبقه هم کف - تلفن: ۳۶۳۶۸۶۷۰ ۰۳۵

www.majdlaw.ir

E-mail: majdlaw92@gmail.com

سیستم اشتراک پذیری «مجد»:

ارسال پیامک حاوی نام و نام خانوادگی و شغل (در صورت تمایل) به شماره ۰۲۱۶۶۴۹۰۹۹۸

فصلنامه حقوقی مجد با ارائه مقالات اساتید مبرز حقوق کشور بطور منظم منتشر می‌شود.

فهرست مطالب

۱۵.....	مقدمه دکتر حسین میرمحمد صادقی
۱۷.....	دیباچه
۲۵.....	مقدمه
۳۹.....	فصل اول: ماهیت عنصر روانی و تقسیم بندی جرایم بر مبنای آن
۴۱.....	مبحث اول: چیستی عنصر روانی در جرایم
۴۲.....	گفتار اول: تعریف عنصر روانی
۴۳.....	بند اول: دیدگاه محدود از عنصر روانی
۴۵.....	بند دوم: دیدگاه موسع از عنصر روانی
۴۷.....	گفتار دوم: جایگاه عنصر روانی در چرخه پیدایش جرم
۵۵.....	مبحث دوم: اجزاء عنصر روانی بر اساس نوع جرایم
۵۵.....	گفتار اول: عنصر روانی در جرایم عمدی
۵۶.....	بند اول: اجزاء عنصر روانی در جرایم عمدی
۵۶.....	الف: اراده ارتکاب یا قصد فعل
۵۷.....	۱. مراحل تکوین اراده
۵۹.....	۲. مرکز تشکیل اراده؛ تمیز عملکرد مغز و عقل
۶۷.....	ب. آگاهی
۶۸.....	۱. علم به قانون یا حکم
۷۳.....	۲. علم به موضوع
۷۶.....	ج: قصد مجرمانه
۷۸.....	بند دوم: شروط تحقق عنصر روانی در جرایم عمدی
۷۸.....	الف: تقارن زمانی
۸۱.....	ب: تطابق
۸۴.....	گفتار دوم: عنصر روانی در جرایم غیر عمدی
۸۵.....	بند اول: عناصر خطا
۸۵.....	الف: عنصر مادی خطا

۱. ارتکاب رفتار ۸۵
 ۲. رابطه علیت بین رفتارناشی از تقصیر و نتیجه ۸۷
 - ب: عنصر روانی جرم خطایی ۸۹
 ۱. قصد ارتکاب ۹۰
 ۲. عدم قصد نتیجه ۹۰
 ۳. عدم علم به صلاحیت رفتار فیزیکی برای ایجاد نتیجه ۹۱
 ۴. تقصیر یا عدم پیش بینی متعارف ۹۳
 - بند دوم: مصادیق تقصیر ۹۴
 - الف: بی احتیاطی ۹۸
 - ب: بی مبالائی ۹۹
 - ج: عدم رعایت نظامات مربوط به امری ۹۹
 - د: عدم مهارت ۱۰۰
 - و: غفلت، مسامحه و مانند آنها ۱۰۰
- فصل دوم: مبانی نظری، سابقه و مفهوم درجه بندی کردن عنصر روانی ۱۰۳
- مبحث اول: مبانی نظری درجه بندی ۱۰۷
- گفتار اول: مبانی فلسفی - اخلاقی درجه بندی ۱۰۷
- بند اول: اطلاق گرایی ۱۰۹
- الف: اطلاق گرایی توصیفی ۱۱۰
- ب: اطلاق گرایی فرا اخلاقی ۱۱۰
- ج: اطلاق گرایی هنجاری ۱۱۱
۱. اطلاق گرایی حداکثری (کانتی) یا افراطی ۱۱۱
 ۲. اطلاق گرایی حداقلی یا معتدل ۱۱۲
 ۳. معنای قابل قبول مطلق گرایی اخلاقی ۱۱۲
- بند دوم: نسبی گرایی ۱۱۳
- الف: نسبی گرایی معرفتی ۱۱۳
- ب: نسبییت واقعیت ۱۱۴
- ج: نسبی گرایی مطلوب ۱۱۵
- د: نسبی گرایی در حقوق ۱۱۵

فهرست مطالب □ ۷

۱۲۲.....	ه: درجه بندی و نسبی گرایی
۱۲۳.....	گفتار دوم: خاستگاه جزایی درجه بندی
۱۲۴.....	بند اول: درجه بندی در میان اصول حاکم بر حقوق جزا
۱۲۴.....	الف: اصل تساوی مجازاتها و درجه بندی کردن
۱۲۷.....	ب: اصل تناسب جرم و مجازات و درجه بندی کردن
۱۳۰.....	ج: اصل فردی کردن مجازاتها و درجه بندی کردن
۱۳۶.....	د: اصل قانونی بودن جرم و مجازاتها و درجه بندی کردن
۱۳۷.....	بند دوم: درجه بندی در میان اندیشه های کیفری
۱۳۷.....	الف: درجه بندی مبتنی بر سزادهی
۱۳۸.....	ب: درجه بندی مبتنی بر فایده گرایی
۱۴۱.....	ج: درجه بندی مبتنی بر استحقاق
۱۴۵.....	مبحث دوم: سابقه بحث درجه بندی
۱۴۵.....	گفتار اول: درجه بندی و ارتباط آن با منطق فازی
۱۴۵.....	بند اول: چیستی فازی
۱۵۳.....	بند دوم: تفاوت منطق فازی با منطق کلاسیک
۱۵۳.....	گفتار دوم: تفکر فازی (درجه بندی) در تعالیم اسلامی
۱۵۴.....	بند اول: در قرآن و روایات
۱۶۱.....	بند دوم: فازی و اصول استنباط
۱۶۳.....	گفتار سوم: سابقه درجه بندی در سیر تاریخ حقوق جزا
۱۶۹.....	گفتار چهارم: سابقه و جایگاه درجه بندی در بین شاخه های علوم جنایی
۱۶۹.....	بند اول: در جرم شناسی
۱۷۰.....	بند دوم: کیفر شناسی
۱۷۱.....	بند سوم: حقوق جزا
۱۸۰.....	مبحث سوم: مفهوم درجه بندی کردن عنصر روانی

فصل سوم: روش ها و ملاکهای درجه بندی..... ۱۸۷

۱۸۹.....	مبحث اول: انواع روش های درجه بندی
۱۸۹.....	گفتار اول: درجه بندی طولی و عرضی
۱۹۰.....	گفتار دوم: درجه بندی طولی بیرونی و درجه بندی طولی درونی

۸ □ درجه بندی سازی عنصر روانی در قتل

- بند اول: درجه بندی طولی بیرونی (درجه بندی سنتی) ۱۹۰
- بند دوم: درجه بندی طولی درونی ۱۹۲
- بند سوم: درجه بندی طولی مرکب ۱۹۴
- الف: جدول راهنمای مجازات در حقوق کامن لا ۱۹۷
- ب: نقدی بر سیستم راهنمای مجازات ها ۲۰۱
۱. عدم جامعیت ۲۰۱
۲. سردرگمی و تکثر گیج کننده ۲۰۲
۳. تزلزل جایگاه قضات ۲۰۳
۴. گرایش به کیفر های ثابت ۲۰۳
- مبحث دوم: انواع ملاک های درجه بندی ۲۰۵
- گفتار اول: از منظر عنصر مادی ۲۰۵
- گفتار دوم: به لحاظ مسئولیت کیفری ۲۱۱
- گفتار سوم: از جهت ماهیت کیفر و تعیین آن ۲۱۲
- گفتار چهارم: از جهت اجرای کیفر ۲۱۶
- گفتار پنجم: درجه بندی بر مبنای وضعیت خاص بزه دیده ۲۱۶
- گفتار ششم: درجه بندی کیفر بر مبنای وضعیت خاص مرتکب ۲۱۶
- گفتار هفتم: درجه بندی بر مبنای عنصر روانی ۲۱۸
- بند اول: درجه بندی بر مبنای اجزاء عنصر روانی ۲۱۸
- بند دوم: درجه بندی همراه با تأثیرگذاری عوامل بر عنصر روانی ؛ ۲۱۹
- فصل چهارم: معیار درجه بندی کردن عنصر روانی ۲۲۱
- مبحث اول: معیار موضوعی درجه بندی عنصر روانی ۲۲۳
- گفتار اول: درجات تقصیر ۲۲۳
- بند اول: درجات تقصیر از منظر حقوق دانان ۲۲۴
- الف: نظریه تقسیم مسئولیت بر اساس درجات تقصیر ۲۲۴
- ب: نظریه تقسیم علی السویه مسئولیت ۲۳۰
- ج: نظر راجح ۲۳۱
- بند دوم: درجات تقصیر از منظر فقهاء ۲۳۲
- بند سوم: درجه بندی قصور و تقصیر ۲۳۳

الف: قصور بدون توان پیش بینی مطلق	۲۳۴
ب: قصور بدون توان پیش بینی نسبی	۲۳۴
ج: تقصیر ساده	۲۳۶
د: تقصیر مشدده	۲۳۸
گفتار دوم: درجات عمد	۲۴۰
بند اول: قصد یا سوءنیت عام و قصد یا سوءنیت خاص	۲۴۱
بند دوم: سوءنیت ساده و سوءنیت با سبق تصمیم	۲۴۲
بند سوم: سوءنیت جازم و سوءنیت احتمالی	۲۴۶
بند چهارم: سوءنیت معین و غیرمعین	۲۴۹
مبحث دوم: معیار تعیینی	۲۵۵
گفتار اول: مرجع وضع مقررات الزام آور	۲۵۵
بند اول: نظام حقوقی رومی ژرمنی	۲۵۶
بند دوم: نظام حقوقی کامن لا	۲۵۶
بند سوم: نظام حقوقی اسلام	۲۵۷
گفتار دوم: مشروعیت مقررات الزام آور	۲۵۸
گفتار سوم: منشاء تأسیس مقررات الزام آور	۲۵۹
مبحث سوم: معیار مقام تشخیص	۲۶۳
مبحث چهارم: معیار موضوع تشخیص (انسان متعارف یا شخص مرتکب)	۲۶۹
گفتار اول: نظریه شخصی بودن تقصیر	۲۶۹
گفتار دوم: نظریه نوعی یا موضوعی بودن تقصیر	۲۷۰
فصل پنجم: درجه شناسی عنصر روانی قتل (درجات فرضی یا پیشنهادی)	۲۷۵
مبحث اول: قتل های بی عنصر روانی یا درجه صفر	۲۸۲
گفتار اول: قتل بی عنصر روانی فاقد ضمان	۲۸۵
گفتار دوم: قتل بی عنصر روانی با ضمان دیه	۲۹۰
بند اول: اجبار	۲۹۰
الف: اجبار مادی خارجی با منشأ انسانی	۲۹۱
ب: اجبار معنوی خارجی با منشأ انسانی	۲۹۲
۱. تحریک	۲۹۲

- ۳۰۲..... ۲. مصادیق اجبار معنوی خارجی در مقررات جزایی ایران
- ۳۰۲..... ۲.۱. تهدید با زوال اراده
- ۳۰۳..... ۲.۲. قتل در فراش
- ۳۰۷..... ج. اجبار معنوی درونی
- ۳۰۹..... ۱. کاهش قند خون
- ۳۱۰..... ۲. کم خونی
- ۳۱۱..... ۳. عصبانیت و غضب
- ۳۱۶..... د. اجبار مادی درونی
- ۳۱۷..... ۱. خواب
- ۳۱۸..... ۱.۱. خواب طبیعی
- ۳۲۴..... ۱.۲. خواب مصنوعی
- ۳۲۵..... ۱.۳. درجات عنصر روانی در قتل در حال خواب
- ۳۳۵..... جدول فازی قتل در حال خواب
- ۳۳۶..... ۲. بیهوشی
- ۳۴۰..... بند دوم: مستی
- ۳۴۰..... الف: قتل غیر عمدی محض در حال سکر ناشی از مستی یا مواد مشابه
- ۳۴۷..... ب. سایر درجات قتل ناشی از مستی
- ۳۴۷..... ۱. قتل در حال مستی غیر مجرمانه
- ۳۵۲..... ۲. قتل در حال مستی ارادی (مستی مجرمانه)
- ۳۵۳..... ۲.۱. مستی مجرمانه غیر عمدی محض
- ۳۵۵..... ۲.۲. قتل در حال مستی مجرمانه ناشی از تقصیر
- ۳۵۶..... ۲.۳. قتل عمدی ناشی از مستی تعمدی
- ۳۶۷..... مبحث دوم: درجات عنصر روانی در قتل خطای محض
- ۳۶۹..... گفتار اول: قتل خطای محض درجه ۱
- ۳۷۰..... بند اول: قصد فعل اولیه
- ۳۷۱..... بند دوم: عدم قصد فعل واقع شده بر مجنی علیه
- ۳۷۳..... بند سوم: عدم قصد نتیجه بر مجنی علیه
- ۳۷۳..... بند چهارم: عدم تقصیر مرتبط
- ۳۷۴..... گفتار دوم: خطای محض درجه ۲ (اشتباه در شخص)

۳۸۲.....	گفتار سوم: خطای محض درجه ۳
۳۸۶.....	گفتار چهارم: خطای محض درجه ۴
۳۸۸.....	جدول درجات خطای محض
۳۸۹.....	درجه بندی بر مبنای منطق فازی
۳۹۱.....	مبحث سوم: درجات عنصر روانی در قتل شبه عمدی
۳۹۳.....	گفتار اول: قتل شبه عمد درجه ۱
۳۹۴.....	بند اول: قصد فعل
۳۹۴.....	بند دوم: قصد فعل واقع شده
۳۹۵.....	بند سوم: عدم لزوم علم به موضوع
۳۹۶.....	الف: قتل‌های ذاتاً شبه عمدی
۳۹۶.....	ب: قتل‌های شبه عمدی ذاتاً عمدی
۳۹۷.....	بند چهارم: عدم قصد نتیجه
۳۹۸.....	بند پنجم: عدم لزوم خطای جزایی
۴۰۰.....	گفتار دوم: قتل شبه عمد درجه ۲
۴۰۱.....	بند اول: قصد فعل
۴۰۲.....	بند دوم: عدم لزوم شرط قصد فعل واقع شده
۴۰۲.....	بند سوم: عدم قصد نتیجه
۴۰۲.....	بند چهارم: تقصیر ساده
۴۰۶.....	گفتار سوم: قتل شبه عمد درجه ۳
۴۱۴.....	درجات قتل شبه عمد از نظر منطق فازی
۴۱۶.....	مبحث چهارم: درجات عنصر روانی در قتل عمدی
۴۱۸.....	گفتار اول: وجوه مشترک درجات عمد
۴۱۹.....	بند اول: قصد فعل
۴۲۰.....	بند دوم: قصد فعل واقع شده (معین بودن هدف)
۴۲۳.....	بند سوم: علم به موضوع
۴۲۵.....	الف: علم به وجود مجنی علیه
۴۲۶.....	ب: علم به زنده بودن مقتول
۴۲۶.....	ج: علم به رفتار نوعاً کشنده مطلق
۴۲۸.....	۱. آگاهی به رفتار ذاتاً کشنده مطلق

- ۴۲۹..... ۲. آگاهی نسبت به حساس بودن موضع
- ۴۳۰..... د. علم به رفتار قتاله نسبی
- ۴۳۲..... ه. آگاهی فاعل نسبت به وضعیت مکانی یا زمانی خاص
- ۴۳۲..... گفتار دوم: وجوه متمایز درجات عمد
- ۴۳۳..... بند اول: قتل عمدی با قصد کشتن مطلق و مقید
- بند دوم: قتل عمدی با قصد کشتن فرد معین و فرد یا افراد غیر معین از یک
- ۴۳۶..... جمع
- بند سوم: قتل عمدی با قصد کشتن توأم با رفتار نوعاً کشنده و قصد کشتن
- ۴۳۹..... همراه با رفتار نادراً کشنده
- ۴۴۲..... بند چهارم: قتل عمدی با سبق تصمیم و اتفاقی
- ۴۴۳..... الف: تحلیل قتل های با سبق تصمیم و اتفاقی
- ۴۴۳..... ۱. قتل با سبق تصمیم
- ۴۴۳..... ۱.۱. قتل با سبق تصمیم اصلی
- ۴۴۸..... ۱.۲. قتل عمدی در حکم با سبق تصمیم
- ۴۵۲..... ۲. قتل بدون سبق تصمیم یا اتفاقی
- ۴۵۲..... ۲.۱. قتل عمدی بدون سبق تصمیم
- ۴۵۴..... ۲.۲. قتل غیر عمدی محض بدون سبق تصمیم
- ۴۵۸..... ۳. ارکان و شرایط قتل با سبق تصمیم
- ۴۵۸..... ۳.۱. تکوین قصد نتیجه ابتدایی
- ۴۶۳..... ۳.۲. رکن عملیات مقدماتی و یا تهیه مقدمات
- ۴۶۵..... ۳.۳. رکن استمرار زمانی
- ۴۶۷..... ۳.۴. رکن رابطه علیت
- ۴۶۸..... ۴. آثار درجه بندی با سبق تصمیم و بدون سبق تصمیم
- ۴۶۸..... ۴.۱. از جهت ضمانت اجرا
- ۴۷۲..... ۴.۲. تأثیر اشتباه، در قتل های با سبق تصمیم
- ۴۷۳..... ۴.۳. انگیزه مجرمانه و قتل های با سبق تصمیم
- ۴۷۴..... ۴.۴. قتل های با سبق تصمیم و عدم عفو اولیاء دم
- ۴۷۵..... ۴.۵. اعتقاد به از افراد ماده ۳۰۲ بودن (مهدورالدم بودن) و قتل با سبق تصمیم

۴۷۵.....	۴.۶. شروع به جرم و قتل با سبق تصمیم
۴۷۷.....	بند پنجم: قتل عمدی اصالی و در حکم عمدی
۴۷۸.....	الف: انواع رفتار نوعاً کشته شده
۴۷۸.....	۱. رفتار نوعاً کشته شده مطلق
۴۸۴.....	۲. رفتار نوعاً کشته شده نسبی
۴۸۸.....	ب. دیدگاههای مربوط به رفتار نوعاً کشته شده و عنصر روانی
۴۸۸.....	۱. نظریه تبعیت رفتار قتاله از قصد مجرمانه
۴۹۱.....	۲. نظریه استقلال رفتار قتاله از قصد مجرمانه (در حکم قتل عمدی بودن)
۴۹۶.....	بند ششم: قتل عمدی توأم با جرم دیگر
۴۹۹.....	جدول درجات قتل عمدی
۵۰۱.....	جدول درجات قتل عمدی بر مبنای منطق فازی
۵۰۳.....	نتیجه گیری و پیشنهادها
۵۱۲.....	جدول پیشنهادی درجات انواع قتلها
۵۱۵.....	منابع و مأخذ

مقدمه دکتر حسین میر محمد صادقی

به نام خداوند جان آفرین

توجه به عنصر تقصیر اخلاقی برای قابل سرزنش دانستن انسان در حقوق اروپایی، به اواخر قرن دوازدهم میلادی باز می گردد. تا قبل از آن، عمدتاً تنها به میزان صدمه ی وارده از رفتار انسان توجه می شد. این طرز تفکر باعث شده بود که برخی نظام های حقوقی اولیه تمامی ابزارهای ایراد صدمه را به کیفر برسانند. برای مثال، حیوانات هم مثل انسانها اعدام می شدند و سوزاندن آلات و ابزار جرم عکس العمل طبیعی در قبال آلودگی و شربهفته در آنها بود. این تأکید بر نتیجه ی عمل، به جای عنصر تقصیر، دلیل گستردگی جرایم بود. مرگ قربانی جرم قتل، تنها عامل برای مسئول شناختن قاتل بود، و بنابراین، موجب تعجب نیست که تنها یک جرم {در} گستره ی قتل وجود داشت و تفکیکی بین قتل عمدی و غیر عمدی که عمدتاً مبتنی بر درجات مختلف تقصیر و قابلیت سرزنشی است که می توان به متهم نسبت داد، وجود نداشت.

لیکن، با تثبیت مفهوم تقصیر و سرزنش، تقسیم بندی های فرعی برای جرایم، به گونه ای که نشانگر درجات مختلف قابلیت سرزنش مرتکب باشد، به وجود آمد و در پایان قرن پانزدهم قتل به دو نوع اصلی، یعنی عمدی و غیر عمدی تقسیم شد. در فقه اسلامی البته از همان آغاز، توجه به عنصر تقصیر و قابلیت سرزنش به وضوح دیده می شود، به طوری که مثلاً جرم قتل به عمدی، شبه عمدی و خطای محض تقسیم شده است و مبنای این تقسیم بندی عناصر روانی متفاوت در آنهاست و گرنه در همه ی آنها میزان صدمه ی وارده به قربانی یکسان و عبارت از مرگ وی می باشد. لیکن آنچه باید به آن توجه داشت آن است که درجات مختلف تقصیر می تواند دارای تقسیم بندی های جزئی تری هم باشد. برای مثال، عرف مردم، از لحاظ میزان تقصیر و قابلیت سرزنش بین قتل به قصد قطعی کشتن، یا از روی اکراه و اضطرار، یا با مقدمه چینی قبلی، و یا به طور ناگهانی و از شدت تحریک و عصبانیت تفاوت می گذارد.

در قتل غیر عمدی نیز میزان پیش بینی صدمه و درجه ی سهل انگاری و مسامحه ی مرتکب قضاوت مردم را درباره ی میزان تقصیر مرتکب متفاوت می سازد. اینک خوشوقتم که آقای محمد نبی پور به جای پرداختن به مطالب تکراری با الهام گرفتن از

۱۶ □ درجه بندی سازی عنصر روانی در قتل

مباحث فازی در علم ریاضی سعی کرده اند آنها را با مفاهیم حقوق کیفری تطبیق داده و از این رهگذر راهکارهایی برای « درجه بندی کردن عنصر روانی قتل » ارائه کنند. مطالب این کتاب ابتدا در قالب رساله ی دکتری مؤلف محترم در دانشکده ی حقوق دانشگاه شهید بهشتی تحت راهنمایی اینجانب، انجام و با درجه ی عالی مورد پذیرش قرار گرفت، ولیک با انتشار در قالب کتاب امکان استفاده ی خوانندگان بیشتری از مباحث مطروحه فراهم می آید.

امیدوارم این گام اول را گامهای بعدی تکمیل سازد و شاهد انتشار آثار پژوهشی بیشتری از مؤلف ارجمند برای استفاده ی اعضای جامعه ی بزرگ حقوقی کشور باشیم.

تهران- تابستان ۱۳۹۳ حسین میر محمد صادقی

www.ketab.ir